

BORNOVA BELEDİYESİ

KARARIN

NO	TARİHİ
365	03.03.2015

MECLİS KARARI HUKUK KOMİSYONU KARARI

5393 Sayılı Belediye kanununun 13. maddesine göre, Herkes ikamet ettiği beldenin hemşerisidir. Hemşerilerin belediye idaresinin yardımlarından yararlanma hakları vardır. Belediye, hemşeriler arasında sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve kültürel değerlerin korunması konusunda gerekli çalışmaları yapar 14 /b maddesine göre, Belediyeler mabetlerin yapımı, bakımı ve onarımını yapabilir; 15/a maddesine göre, Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunabilir. 15/5. fıkrasının (12/11/2012-6360/18 md. ile değişik) son cümlesine göre, Belediye ve bağlı idareler, meclis kararıyla mabetlere indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilirler. 5216 Sayılı Büyükşehir Kanununun 7/n maddesine göre, Gerektiğinde mabetler için bina ve tesisler yapar, bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapar ve gerekli malzeme desteğini sağlar. Görüldüğü üzere bu yasal çerçevede Belediyelerin mabetlere yardım etme ve ücretsiz içme kullanma suyu verebilme yetki ve görevi bulunmaktadır. Yasa koyucu özellikle mabet sözcüğünü kullanmış olmakla mabedin en geniş şekilde yorumlanmasını amaçlamıştır. Şayet mabedi sınırlamak istese mabetlerin neler olduğunu açıkça belirterek düzenleme yapabilirdi. Dolayısıyla mabedi her türlü ibadet yapılan yer olarak anlamak gerekir ki bunların içine cemevleri de dahildir. Mevzuatta cemevlerinin ibadethane olmadığına dair açık bir hüküm mevcut değildir. Tam tersine Anayasanın 90.maddesindeki, "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır." hükmü gereği Türkiye tarafından kabul edildiği için kanun hükmünde olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine göre cemevleri ibadethanedir. Nitekim AİHS' nin 46.maddesine göre Mahkeme kararları bağlayıcıdır. Akit devletler (ki Türkiye akit devlettir) taraf olduğu kararlara uymayı taahhüt etmiştir. AİHM'nin 02 Aralık 2014 tarihli kararında, Türkiye'nin imzalaması nedeniyle, Anayasanın 90.maddesine göre kanun hükmünde olan AİHS 9.maddesinin (din ve vicdan özgürlüğü) ve 14.maddesinin (ayrımcılık yasağı) ihlal edildiğine, cemevlerinin diğer ibadethaneler gibi dini ibadet için kullanılan yerler olduğuna karar verilmiş olup 02.12.2014 tarihli AİHM kararı iç hukukumuzu bağlayıcı ve Anayasanın 90. maddesi gereği uyulması gereken kanun hükmündedir. Diğer taraftan Anayasanın 10.maddesinde düzenlenen kanun önünde eşitlik ve 24.maddesinde düzenlenen din ve vicdan hürriyeti ilkeleri de AİHM kararına ve AİHS'ne uygundur. Maltepe, Didim, Narlıdere, Kadirli, Kuşadası, Mersin, Tunceli, İncirliova gibi birçok emsal Belediye Meclis kararı, Fiili ve sosyal gerçeklik, Yasal mevzuat, AİHM kararı birlikte değerlendirildiğinde cemevlerinin mabet olduğunun kabulü ile yasanın tanıdığı imkanlar çerçevesinde gerekli yardımların yapılmasının uygun olduğu komisyonumuzca oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Yukarıda metni yazılı komisyon raporu mecliste görüşülerek, komisyondan geldiği şekliyle oy çokluğu ile kabul edildi.

Olgun ATİLA
Yüksek Mimar
BAŞKAN

Sultan TUZLACI
KATİP

Mustafa AKKAYA
KATİP

Sait TATLI
KATİP